

INOVACE PŘEDMĚTU TECHNICKÁ GRAFIKA

DOSTÁL Jiří, ČR

Resumé

Článek prezentuje dílčí výsledky projektu CZ.1.07/2.2.00/07.0002 „Modernizace oboru technická a informační výchova“. Projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Klíčová slova: vzdělávání, technická grafika, inovace.

INNOVATION OF SUBJECT TECHNICAL GRAPHICS

Abstract

This paper presents the partial results of the project CZ.1.07/2.2.00/07.0002 „Modernisation of education: technology and informatics“. This project is co-financed by the European social fund EU and the state budget of the Czech Republic.

Key words: education, technology education, innovation.

1 Úvod

Na Pedagogické fakultě Univerzity Palackého byl zahájen projekt, jehož cílem je mj. zkvalitnění technicky orientovaných předmětů. Inovace prováděné v rámci projektu jsou především zaměřeny na obsahové změny s akcentem na činnostní pojetí výuky tak, aby byly reflektovány požadavky pedagogické praxe a trhu práce s ohledem na potřeby rozvoje znalostní společnosti.

Inovace se týkají především studijního oboru "Základy technických věd a informačních technologií" jehož cílem je vytvořit optimální předpoklady pro osvojení souboru kompetencí nezbytných pro uplatnění absolventa studia oboru, tj. jeho schopnosti připravovat jiné do života v informačně-technické společnosti. Soubor disciplín učebního studijního plánu oboru je členěn na odborné disciplíny širšího vědního základu, profilujícího charakteru, a disciplíny obsahující širší souvislosti techniky a informačních technologií. Absolvent oboru je připravován především tak, aby mohl úspěšně pokračovat ve studiu v navazujícím magisterském studijním oboru učitelství technické a informační výchovy. Má všeobecný rozhled a ovládá základní dovednosti a postupy ve svém oboru. Je připraven pracovat tvůrčím způsobem, metodami akcentujícími vědecké a technické poznatky a kreativní dovednosti a podněcovat k vytváření žádoucích vazeb a postojů k technice a k užití techniky i informačních technologií.

V rámci projektu jsou inovovány následující předměty: Teoretické základy technických předmětů (přednášky a cvičení), Elektrotechnika 1 (přednášky a cvičení), Speciální didaktické praktikum 2 (cvičení), Technická grafika (cvičení), Úvod do informačních technologií (cvičení), Aplikované informační technologie 2 (cvičení), Tvorba a správa www stránek (cvičení). Pro všechny předměty jsou připravovány nové osnovy, pojmové mapy, metodiky a studijní opory.

2 Inovativní pojetí předmětu Technická grafika - cvičení

Cvičení tohoto předmětu mají aplikační charakter a je určen pro studenty Učitelství technické a informační výchovy pro 2. stupeň základních škol. Jsou věnována problematice tvorby technické dokumentace a zobrazování technických komponent. Předmět je základní, průřezový a získané poznatky jsou využívány v jiných předmětech v rámci celého studia.

Konkrétní náplň předmětu	
1	Technická normalizace - mezinárodní a evropské normalizační organizace - návrhy mezinárodních a evropských norem - přehled označování v současnosti užívaných ČSN
2	Základní metody promítání - pravoúhlé promítání - axonometrie - izometrie
3	Čáry na technických výkresech - typy čar a jejich užití - rozměry čar - čáry v systémech CAD - styky a křížení čar
4	Zásady kótování - pravidla kótování, - provedení kót - soustavy kót
5	Kótování součástí - kótování vybraných technických součástí - kótování opakujících se konstrukčních prvků
6	Kreslení řezů a průřezů - pravidla pro tvorbu řezů - kreslení řezů - pravidla pro tvorbu průřezů - kreslení průřezů
7	Kreslení závitů - pravidla pro kreslení závitů - typy závitů - kreslení šroubů a matic
8	Kreslení pružin, ozubených kol a valivých ložisek - zásady kreslení a kótování pružin - zásady kreslení a kótování ozubených kol - zásady kreslení a kótování ložisek
9	Kreslení svarových, pájených a lepených spojů - zásady kreslení a kótování svarových spojů - zásady kreslení a kótování pájených spojů - zásady kreslení a kótování lepených spojů
10	Tolerance - soustava tolerancí a uložení ISO - názvosloví, - uspořádání soustavy
11	Praktické kreslení výkresu - kreslení výkresu dle zadání
12	Praktické kreslení výkresu - kreslení výkresu dle zadání
13	Praktické kreslení výkresu - kreslení výkresu dle zadání
14	Zápočet

3 Závěr

Veškeré inovace oboru *Základy technických věd a informačních technologií* probíhají v rámci projektu CZ.1.07/2.2.00/07.0002 „Modernizace oboru technická a informační výchova“. Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

4 Literatura

1. SERAFÍN, Č. Restrukturalizace všeobecně technicky zaměřeného studijního oboru. In. *Sborník mezinárodní konference TTV2004*. Praha : VOTOBIA 2004, s. 229-234. ISBN 80-7220-182-4.
2. DOSTÁL, J. *Elektrotechnické stavebnice (teorie a výsledky výzkumu)*. Olomouc : Votobia, 2008. 74 s. ISBN 978-80-7220-308-6.
3. DOSTÁL, J. Multimediální, hypertextové a hypermediální učební pomůcky - trend soudobého vzdělávání. *Journal of Technology and Information Education*. 2009, Olomouc, Vydala Univerzita Palackého, Ročník 1, Číslo 2, s. 18 - 23. ISSN 1803-537X (print). ISSN 1803-6805 (on-line). Dostupné na <http://www.jtie.upol.cz>.
4. KUBRICKÝ, J. Struktura kompetence učitele pro tvorbu výukových WWW stránek. In *TVV : Informační technologie a technické vzdělávání*. Olomouc : Votobia, 2009. s. 305 – 308. ISBN 978-80-7220-316-1.
5. DOSTÁL, J. Interaktivní tabule ve výuce. *Journal of Technology and Information Education*. 2009, Olomouc, Vydala Univerzita Palackého, Ročník 1, Číslo 3, s. 11 - 16. ISSN 1803-537X (print).
6. DOSTÁL, J. *Učební pomůcky a zásada názornosti*. 1. vyd. Olomouc : Votobia, 2008. 40 s. ISBN 978-80-7220-310-9.
7. SERAFÍN, Č. Technické myšlení ve vztahu k výuce podporované a realizované elektrotechnickými stavebnicemi. *Journal of Technology and Information Education*. 2009, Olomouc, Vydala Univerzita Palackého, Ročník 1, Číslo 2, s. 13 - 17. ISSN 1803-6805 (on-line).

Lektoroval: Mgr. Květoslav Bártek, Ph.D.

Kontaktní adresa:

PaedDr. PhDr. Jiří Dostál, Ph.D. ,
KTEIV, PdF UP, Žižkovo náměstí 5, 771 40 Olomouc, Česká republika,
tel.: 00420 739249125,
e-mail: j.dostal@upol.cz, www.kteiv.upol.cz